

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETREK), MAY 3, 1945.

STEVILKA (NUMBER) 103

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

Berlin padel; Nemci v Italiji kapitulirali

Sovjetski viri poročajo, da sta Hitler in Goebbels izvršila samomor

LONDON, četrtek, 3. maja — Maršal Stalin je v Moskvi nameril, da je nemška posadka v Berlinu včeraj ob 3. uri popoldne kapitulirala. Kot poveljnik, ki je izvršil predajo nemške prestolice je imenovan topniški general Webling.

Tako je padlo največje mesto, ki je bilo zavzeto kdaj v zgodovini vojne, po dvanajstih dnevih najljutjejših uličnih bojev. Zadnje poglavje Berlina se je pisalo v osrčju mesta, v okrožju vladnih zgrad na trdnjavskem nekdaj krasnega Tiergarten, ki je bil ponos Hitlerjevega razdejanega imperija.

Glasom zadnjih vesti iz Moskve, se je do snoči pozno zvečer redalo 70.000 ujetnikov, ki so tvorili ostanek poražene nemške posadke.

Toda sovjetski komunikej poroča, da je med ujetimi dr. Hans Fritzsche, podminister propagande, in da je Fritzsche povedal Rusom, da so Hitler, Goebbels in general Krebs, poveljnik berlinske posadke, izvršili samomor.

Rusko poročilo ne omenja nobenih drugih podrobnosti, ampak gotovo je, da Rusi ne bodo pustili nobenega kamna v poru-

šenem kancelarskem poslopu nedotaknjenega, da pridejo do dna resnici glede nemških poročil o Hitlerjevi smrti.

Padec Berlin je bil v Moskvi proslavljen s 24-kračno salvo iz 324 topov kot tribut prvi beloruski armadi maršala Žukova in prvi ukrajinski armadi maršala Koneva, ki sta zavzeli Berlin.

Stalin je tudi včeraj naznanil, da so čete Rdeče vojske od 24. aprila zajele 120.000 Nemcev in popolnoma uničile nemško deveto armado južnovzhodno od Berlina, in da je druga beloruska armada včeraj zavzela zadnjo važno baltiško luko Rostock.

Koliko ljudi je umrlo tekom borbe za Berlin, najbrže ne bo nikdar definitivno dognano. Pred vojno je bil Berlin največje mesto na kontinentu Evropi, s prebivalstvom 4,335.000 oseb, in v ponedeljek so Rusi poročali, da so naciji v svojem fanatizmu strelijali kot blazni in pri tem pobili mnogo civilistov.

RIM, 2. maja — Danes se je v južni Italiji predalo skoraj milijon Nemcev in italijanskih fašistov, ki so brez strela prepustili "zadnjo trdnjavo" nacijskega rajha v Alpah in izpostavili južno krilo te "trdnjave" vpodu zavezniških sil. To je prvi primer brez pogojev podaje v tej vojni v Evropi.

Ta predaja pomeni, da so vse province v severni Italiji in zahodni Avstriji do Salzburga proste vsakega nadaljnega odpora, in da imajo zavezniške armade na jugu odprto pot, da korakajo skoraj do vrat Berchtesgaden, ki se nahaja v Bavariji 10 milij od avstrijske meje. Bavarija ni vključena v predaji Nemcov na južni fronti.

Dokumenti za predajo, s katero se zaključuje 20-mesečna kravava kampanja v Italiji, so bili podpisani v nedeljo v kraljevski palači v Caseri blizu Neaplja in so postali polnomočni danes opoldne.

Eden izmed dveh nemških zastopnikov je podpisal v imenu gen. von Vittinghoffa, drugi pa v imenu obergruppenfuehrerja Karla Wolfha, vrhovnega poveljnika SS čet in polnomočnega predstavnika nemških armad v Italiji.

Dokumenti so bili podpisani v prisotnosti skupine zavezniških častnikov, med katerimi je bilo tudi več Rusov, in šestih članov zavezniškega tiska in radija. Dokumenti so bili podpisani v nemškem in angleškem jeziku. Predno je bil izvršen podpis, so bila v teku tajna pogajanja, ki so trajala več dni.

NUJNA POMOČ POTREBNA!

Ta jugoslovanski malček, oslabljen vsled nezadostne hrane in tuberkuloze, je tri leta in pol star. On je eden izmed 800.000 vojnih sirot v Jugoslaviji. Jugoslovanski odbor za jugoslovanski relif pod gesmom "Podpišite in dajte, da bodo živelji," vodi kampanjo za \$1,000,000, da nabavi zdravila, ki bodo poslana v Jugoslavijo, da se pomaga rešiti na tisočih otrok, katerim preti smrt radi bolezenskih epidemij. Pošljite darove na: American Committee for Yugoslav Relief, 58 Park Avenue, New York 16, N. Y.

Truman je prepričan, da je Adolf Hitler mrtev

WASHINGTON, 2. maja — Predsednik Truman je danes sprejel poročilo o Hitlerjevi smrti kot dejstvo, kar je povečalo napetost v Washingtonu in pričakovanje, da bo zastor v evropski vojni vsak čas padel.

To pričakovanje se ni zmanjšalo, ker Himmler ni podal odgovora na zahtevo za brezpopojno podajo, katero je predsednik Truman naslovil na zveznični zaveznični konferenci v Luebecku, je tudi izjavil, da je gen. Himmler na dohodku sestanku priznal, da je Smrten padec

Prošnje za premog

Nova vladna odredba zahteva, da morajo vse osebe, ki hočejo naročiti premog, najprej izpolniti tozadnevo prošnjo, katera mora biti odobrena od racijskega odbora. Listine ali pole skemu odboru do 15. maja,

Doenitz odslovil Ribbentropa kot zunanjega ministra

LONDON, 2. maja — Admiral Karl Doenitz, novi ficer Nemčije, je odslovil Joachima Ribbentropa kot zunanjega ministra, kar se tukaj tolmači kot prvi korak za organiziranje vlade, ki bo skušala izposovati mir z Združenimi narodi.

Istočasno so se v londonskih krogih, ki imajo dobre zveze, razširile vesti, da je propagandni minister Joseph Goebbels najbrže umrl v Berlinu s Hitlerjem vred.

Nečak pokojnega kajzera imenovan

Hamburški radio, potem katerega govorja nova Doenitzova vlada, je poročal, da je admiral imenoval grofa Ludwiga Schwerin von Krosigha, 58-letnega nečaka pokojnega kajzera, kot zunanjega ministra.

Grof Schwerin von Krosigk je pohajal v šolo v Angliji in domnevna se, da ga je Doenitz imenoval, ker v njem vidi osebo, ki bi se mogla pogajati z zavezničniki.

Hamburški radio sploh ni omenil Ribbentropa, o katerem se je zadnjič poročalo, da se je nahajal nekje v južni Nemčiji. Londonski viri, ki omenjajo, da je Goebbels najbrže mrtev, opozarjajo, da se o njem ni ničesar slišalo več kot teden dni, ko je bilo poročano, da je vodil obrambo Berlina.

Vsi vodilni naciji izginili s pozornice

Tako so v teku šestih dni izginili s pozornice vodilni naciji — Hitler, Goebbels, Ribbentrop in Herman Goering. Nemški radio je naznani zadnji petek, da je Goering odstopil kot načelnik nemške zračne sile radi slabega zdravja.

Kje se nahaja notranji minister in gestapovski načelnik Himmler, ni znano. Medtem ko ga Doenitz na radijskih oddajah iz Hamburga sploh ni imenoval, pa ga britski krogi še vedno smatrajo za najmočnejšo osebnost v Nemčiji.

TRST, GORICA IN ISTRA TRDNO V JUGOSLOV. ROKAH

LONDON, 2. maja — Jugoslovanske čete so zavzele vse kraje do reke Soče 14 milij severozapadno od Trsta.

Jugoslovani naznajajo, da so Trst polnoma okupirali, kakor tudi Gorico in Montfalcone in vso Istro.

U. S. transportna letala prinašajo prvo pomoč Jugoslaviji

MUSSOLINIJEVA VDOVA SE NAHAJA V ROKAH AMERIŠKIH OBLASTI

COMO, Italija, 2. maja — Rachela Mussolini, vdova ubitega italijanskega diktatorja, katere so zajeli italijanski partizani, ko je skušala bežati v Švicarijo, se je danes nahajala v oblasti ameriške prve oklopne divizije.

V dragem avtomobilu, v katerem je bila zajeta, se je našlo 12 milijonov lir (120,000), 35 švicarskih frankov in 1,600 gramov zlata ter mnogo draguljev.

Partizani so jo danes sami izredili Amerikancem z izjavo, da je ne smatrajo za fašistično zločinko. Z njo se nahajata njena najmlajša otroka, 18-letni sin Romano in 16-letna hči Anna Maria.

bolnišnice in taborišča na italijanskih tleh.

"Često smo vrgli svoj tovor tudi s padali na tla. Toda dostikrat smo tudi pristajali na letališčih, katera so pripravili partizani za nas. Zdaj pa letimo le še na veliko beograjsko letališče, polete vršimo podnevi, a svoj tovor oddajamo na letališče v Zari. Še pred večerom prisnemo zopet na svoji domači bazi v Italiji."

Naši propelerji so se bili kmaj ustavili, ko je že pripeljal jugoslovanski kamijon in začelo se je prekladanje tovora. Ko sem sedel in čakal, so prihajali vedno novi težko natovorjeni ogromni Dakota aparati, kamijoni pa so odnašali moko — naravnost v pekarne, za lačno dalmatinško ljudstvo.

GEN. FRANCO DRŽI LAVALA V ŠPANIJI ZA ZAVEZNIKE

MADRID, 2. maja. — Bivši francoski premier Pierre Laval, ki se nahaja v Franciji pod smrtno obsodbo, je danes zbežal v Španijo, kjer je bil takoj interniran in bo pridržan, dokler zaveznički ne odločijo, kaj se ima storiti z njim.

Laval je dospel v Španijo iz Nemčije z letalom. Bil mu je dan ukaz, da takoj zapusti Španijo, in ko tega ni hotel storiti, je gen. Franco odredil, da se ga internira v neki trdnjavi blizu Barcelone.

Z Lavalom se nahaja tudi Abel Bonnard, ki je bil minister prosvetne v višjih vladah.

FELDMARŠAL RUNDSTEDT UJETNIK ZAVEZNIKOV

S 7. AMERIŠKO ARMADO, nekje v Bavariji, 2. maja. — Danes so ameriške čete južno od Monakova zajele feldmaršala Karla von Rundstedta, ki je rekel, da je nadaljni boj za Nemčijo brezmiseln. Ko se ga je obvestilo o poročilu, da je Hitler mrtev, je brez pojasnila rekel: "Admiral Doenitz je imel že daljša v rokah vodstvo."

OKUPACIJA TURINA OD STRANI ZAVEZNIŠKIH SIL

RIM, 1. maja. — Včeraj so ameriške čete okupirale Turin, zadnje veliko italijansko mesto, iz katerega so zbežali naciji. Mesto, ki šteje 629,000 prebivalcev, so našli Amerikanci pod popolno kontrolo partizanskih čet.

Trgovci oropani

Dva roparja sta včeraj v sobi hotela Statler oropala trgovca Freda Charitonu iz New Yorka, ki je prodajale zlatnine, za \$200,000 v diamantih. Roparja sta na trgovca čakala v njegovih sobah.

DRAM. DRUST. "ANTON VEROVŠEK"

Jutri večer ob 8. uri se vrši seja dramskega društva Anton Verovšek v navadnih prostorih. Clanstvo je prošeno, da se udeleži polnoštevilno.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej porazeno osišče in vse, kar ono predstavlja.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) \$3.50

For 3 Months — (Za 3 meseca) \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) \$4.00

For 3 Months — (Za 3 meseca) \$2.50

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskne države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Rusija v San Franciscu

Na konferenci v San Franciscu je navzočih menda dvakrat toliko zastopnikov za dnevni in drugačen tisk kot delegatov, ki zastopajo Združene narode. Tam je tudi vse polno "opazovalcev" in agentov, ki služijo interesom, ki so jih poslali tja, med katerimi jih je mnogo, ki jim je mir toliko mar kot predlanski sneg.

Centralna atrakcija na konferenci je Rusija, oziroma sovjetski zunanjji komisar Vjačeslav Molotov. Njegov prvi govor je bil vse prej kot "diplomaticen." Večina najetih pisačev in komentatorjev, ki so pričakovali običajnih gladkih fraz, je bila seveda osupla. Bistvo tega, kar je Molotov povedal, je bilo sledče:

Za vse gorje, ki je zadelo svet, je odgovoren Hitler, in kar se Rusije tiče, bo gledala, da strašni zločini, ki jih je zakrivila nacijska Nemčija, ki je civiliste, ženske in otroke v masah pobijala v trpinčila, ne bodo pozabljeni. To je isti Hitler, ki je imel pomagače tudi v mnogih deželah izven Nemčije. Mnogo teh pomagačev je še vedno živih in so pridno na delu in upajo, da bodo lahko nadlejvali s svojim delom pod raznimi novimi krinkami.

Rusija se zaveda, da je preila več krvi v tej vojni kot kateri drug narod; ona se tudi zaveda, da je zlomila hrabtenico nacijske oborožene sile in s tem dejansko rešila civilizacijo Evrope. Dobro je, da tega nihče ne pozabi. Tukaj so navzoči zastopniki narodov, ki še včeraj niso hoteli imeti nobenega opravka z Rusijo, ampak ona je to pripravljena pozabiti in govoriti z njimi v interesu skupnosti.

Ako drugi narodi res želijo organizirati novo zvezo narodov, ki bo skrbela za mir na svetu, je Rusija z vsem srcem za tako zvezo. Ampak taka zveza mora biti nekaj čisto drugega, kot je bila pokojna Liga narodov, ki je fašistom dajala potuhu in ki ni imela nobene hrabtenice. Morda je sicer žalostno opozarjati na vse te reči, ampak je potrebno, ako se hoče izogniti starim napakam. Izgled za mednarodno organizacijo je danes boljši kot je bil po zadnji svetovni vojni, kajti Zed. države so po izkušnjah od tedaj vsaj zainteresirane v to, kar se godi po ostalem svetu. V uspeh nove mednarodne organizacije so zainteresirane tudi Anglija in Francija in nova Kitajska, kar je dobro. Rusija se jim pridružuje s ponosom in veseljem, ampak z odprtimi očmi, kajti za zajamčenje miru niso dovolj lepe besede, temveč potrebna so dejanja.

Konferanca je sedaj v teku. Navzlic zapletljajem, ki so se pojavili v prvem tednu, je izgled, da bo položila temelj novi mednarodni organizaciji za mir, brezprimerno boljši kot pa je bil po zadnji svetovni vojni. Realistično stališče Rusije je sicer precej vznemirilo duhove, ampak baš to je najboljše znamenje, da se napake, ki so bile storjene, ko se je organizirala pokojna Liga, ne bodo ponovile.

UREDNIKOVA POŠTA

Aktivnosti pri podr.
št. 48, SANS

Zadnja seja te podružnice, katera se je vršila 24. aprila, je bila še dobro posečena in zanimiva. Razprave o našem bodočem delu so bile kaj zanimive. Na primer priprave za Vseslovenski dan, kateri se bo vršil 7. julija na vrtu Slovenskega društvenega doma, v Euclid, Ohio. Odbor za ta velik dan Slovenec je na delu, da bo v resnicu nekaj impozantnega. Ta manifestacija slovenskega naroda v Clevelandu, bo pod pokroviteljstvom vseh tukajšnjih podružnic SANSA.

Torej tukajšnji centralni lokalni odbor si prizadeva, in dela na predpripravah, da bo tadan, res dan slovenskega naroda v Clevelandu. Povabljeni so razni govorniki kot Adamčič in reprezentantje, ki se sedaj nahajajo tu na San Franciscu konferenci. Povabljen bo tudi govor države Ohio, Hon. Frank Lau-

sche, predsednik SANSA, Etbin Se-

Kristan itd. O nadaljnem razvoju teh priprav zasledujte vse naše slovenske časopise, ki so naklonjeni samoosvojitvi slovenskega roda.

Prvo nedeljo v mesecu maju, to je 6. bo imelo tukajšnje dramsko društvo "Anton Verovšek" svojo predstavo. "Verovšek" se je pred kratkim reorganiziralo ter bo ponovno aktivno na našem slovenskem odu SDD pa Waterloo rd. Ves preostanek bo šel v korist SANSA, za naše trpeče rojake v stari domovini. To je zaželjivo, da bo naše ljudstvo obiskalo to priredbo, da se moralne opore članstvu kot igralcem tega dramskega društva, tako da bo obstalo in nadaljevalo na svojem kulturnem delu v bodoče in drugič, ker je ta prireditev izključno namenjena za pomoč rojakom v Sloveniji. Komur ni vseeno, da se vse kulturno prizadevanje v okrožju Waterloo Rd., našega Clevelanda preneha, se bo gotovo vdeležil te priredbe, in ravno tak v bodoče, in ne le dramatičnih predstav "Verovška", ampak ne pozabimo tudi, da imamo še vedno v svoji sredi pevski zbor "Jadran", ki tudi poskuša obstati, in biti aktiven v naši sredi. Ravno tako Mlad. pev. zborček SDD. Narod brez kulturnega razvoja, je obojen v propast. Zato glejmo, da obdržimo to, kar imamo, in nadaljujmo in poskušajmo izboljšati kar se se da.

Narod z pivnicami ali z saluni se ne more nič kaj preveč postaviti za kulturni rod. Zato imejmo pred očmi vedno trud in čas, katerega ti kulturni delavci porabijo in žrtvujejo pri učenju, da jih priznamo, in smo jim hvalenji, s tem da vselej posetimo njih prirede. O tej priredbi bodo še gotovo Verovškovci sami pisali.

Med nami, clevelandskimi Slovenci tudi obstaja takozvan "Free Slovenia Club" in je v preteklosti, klub temu, da se ne oglašuje, storil že veliko koristnega kulturnega dela med nami. Poskuša razpečavati vse naše knjige, došle med nami, kot razno literaturo, ki se naša na nas Slovence, oziroma jugoslovansko ujedinjenje, itd. Ni veliko članov pri tem klubu, ampak izvršenega je bilo dosegan veliko dela, ne le med nami Slovenci samimi, pač pa tudi med Amerikanci. Duša tega kluba je zelo aktiven kulturni delavec in narodno zaveden Janko N. Rogelj. Danes se mi vidi, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je odlikovala našega starčka-borcev vse svoje življenje E. Kristana. In ker govorim za Cleveland, le v tem vprašanju, zato sem, in želim dati to skromno priznanje, kot že prejeno omenjeno g. Janko N. Rogelju, dasiravno je nekaterim trin peti in sreči radi osebno tu in tam spodatkovno ob njega. Se-

veda, kdo nima svojih napak, to je človeška slabost, da smo morda vsi obdarjeni z njimi. Seveda pri tem ne smemo pozabiti, da kadar postavimo vse to na tehtnico, naše dobre in slabosti, moramo gledati, da dobre v prid človeštva odtehtajo slabosti.

Menda je bil tu potreben SANS, da nas je združil in strnil skupno, vzliz morebitnih razlik med nami, za to skupno delo, katerega vršimo danes vsi potom SANSo organizacije. Res je, da tudi v Clevelandu bi bilo možno doseči veliko več, če bi mogoče imeli v aktivnem delu poleg sedanja skupine naših narodnih delavcev, katerih v primeru na šo barhijo slovenske metropole, več takih, da se ne bi osmodili od narodne lenobe po raznih klopeh in kotih.

No pa sem mogoče zašel malo predaleč in nekaterim ne ugajalo, da hočem nekaterem ljudi preveč povišati in jih dvigati s kako slavo za njih delo.

Zgoraj sem misil le povedati svoje mnenje, da ko imamo veliko profesionalcev in intelektualcev v svoji sredi, pa so mrtvi za narodno gibanje, ali za vsak napredok človeške družbe v obči. Prejšnje število je med nami malih narodnih delavcev, ki bi dosegli večje in boljše uspehe, če bi imenjeni sodelovali.

Pa žal ko tega ni, se moramo sprizazniti z dejstvom takoj kot je. Več o tem se mogoče bom poskušal oglašati pozneje.

Na zadnji naši seji podružnične št. 48 SANSA, sta se menda najbolje postavila naša zavedna in delavna člana Mr. in Mrs. Anton Bokal, ki sta prispevali kar petdesetak (\$50.00) v pomoci našim trpečim v domovini. Ta družina je bila od nekdaj narodno zavedna, spomnjam se jih še izraza prve svetovne vojne, ko sta bila ravno tako delavna za takratno organizacijo JRZ. Ne klonita tilnika, kadar se gre za povzdigo svojega rodu in njega pravice. Kot zavedna Slovenci želite temu narodu tiste svobode, katere ona dva uživata poleg ostalih nas vseh tu v naši novi domovini. Torej hvala vama lepa in obilo posnemalcev. Rojaka Anton Ivančič na Parkgrove Ave. in Jack Zajc, člana društva V boj št. 53 SNPJ in njega zastopnika sta se zavezala in šla z nabiralno poločkom rojakov in prinesla na to sejo skupno nabranov vsoto \$76. (Imena bodo objavljena ob zaključku mesečnega poročila.) Imeli smo nekaj takih požrtvov, ki so se odločili in šli, da so zbrali večje vsote v ta namen. Med njimi ne smem prezreti prvega predsednika podružnice Franka Barbiča in Frances Erženove, dalje Lóuisa Znidarsiča, Fany Wolf, Anton Jankovič, Geo Pančur, Gert. Bokal, Krist Lokar, Mary Bučar itd.

Med nami, clevelandskimi Slovenci tudi obstaja takozvan "Free Slovenia Club" in je v preteklosti, klub temu, da se ne oglašuje, storil že veliko koristnega kulturnega dela med nami. Poskuša razpečavati vse naše knjige, došle med nami, kot razno literaturo, ki se naša na nas Slovence, oziroma jugoslovansko ujedinjenje, itd. Ni veliko članov pri tem klubu, ampak izvršenega je bilo dosegan veliko dela, ne le med nami Slovenci samimi, pač pa tudi med Amerikanci. Duša tega kluba je zelo aktiven kulturni delavec in narodno zaveden Janko N. Rogelj. Danes se mi vidi, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne prodrla tako daleč med Amerikance kot je. Reakcija bi uspela, in bi dosegla še vedno tam preko oceana v naši rojstni domovini "sistem as usual". To priznanje je tudi že dala SANSA jugoslovanska vlada, s tem, da je le on, med nami tista gomilna sila zavednega Clevelandca, izmed intelektualnega vrta clevelandskih Slovencov. Veliko je med nami tudi drugih, ki bi bili pozvani, da bi se malo več udejstvovali pri tem važnem narodnem delu, pa kje so? Tudi Janko ne živi od zraka, mora delati za svoj obstoj, in obstoje svoje družine, pa klub temu prabi veliko svojega časa za narod. Zavedni ameriški Slovenci pa potom SANSA veliko pomogli k temu, da ameriški narod razumeva borbo Slovenije-Jugoslavije. Če bi ne bilo SANSA, bi resnica o položaju nikoli ne

DESET ZANIMIVIH POVESTI

10. Mrtva nevesta

M. B. po Beckerjevi

Razvaline gradu so stale v mraku pred nami — le nekaj ostankov zidov, ovitih z bršljanim v senci prastarih dreves. Rože ovijalke so se vile ob njih, se plazile čez jarke in ovijale v volte oči zijočih oken s svojimi krvavo obrobljenimi očmi.

Tu ob pokojni reki so se bili nekoč strašni boji, tu so divjadi požari, tu so umirali ljudje. Poslednji lastnik tega gradu je padel pod sekiro takrat, ko je krvava francoska revolucija terjala tisoče žrtev.

Več ko petdeset let so stale razvaline gole in zapuščene, kazale so se soncu, dokler jih ni obrasel usmiljeni bršljjan in jih zagnril vase, da so spet postale lepe.

Ljudstvo se jim je izprva izogibalo, daleč v krogu je hodilo mimo njih. Ko pa so se pokazale v svojem zelenem oblačilu in je bohotno grmovje in rastline na vrtu, ki ga niso več krotile vrtnarje škarje, vzkipelo v čudovito pravljeno deželo — takrat so se začeli tamkaj zatekat zaljubljenici, da skrijejo svoje poljube pred svetom v senci grmovja in drevja, in otroci so se igrali v tisovih drevoredih in v lovorjevem grmičju.

Neko popoldne je ženitovanska družba napravila izlet v grajske razvaline. Mladi parčki so se lovali v parku in se skrivali med razpadlimi ruševinami. Sedemnajstletna lepa nevesta je bila najveseljša med vsemi. Vselej znova je nagajivo pobegnila pred rokami koprnecega ženina, njen belo oblačilo je plapolalo zdaj tu, zdaj tam in njegove ustnice in njegova ljubezen so jo morale změrjaj znova iskati.

Potem pa je ni več našel — predobro se mu je skrila.

Tisoč lepih besed je zaklical za njo — klical in kričal je — nema tišina je bila odgovor.

Napočil je mrak in neveste ni bilo nikjer.

Nihče je ni videl, ne v razvalinah, ne na cesti — nikjer ni bilo sledu o njej.

Cudna groza je prevzela vse. Gostje in prijatelji so pomagali iskati, klicali so jo, prisluškivali, kričali — nič. Spustili so pse, da preiščejo razvaline, prinesli so lestve in plamenice — nič — nič ne sledu, ne glas, ne odgovora. Teden in tedne so obupno iskali v razvalinah, toda njih strašna, molčeca skrivnost je ostala nerešena.

Mlada nevesta je izginila.

In tako se minevali meseci in leta. Ženin je vzel drugo dekle, postal je oče in ded in je umrl in so ga pozabili, kakor pozabijo ljudje vse, kar živi ...

In spet je od takrat minilo pol stoletja in novemu rodu so pripovedovali kakor pravljico, zgodbo o čudnem sestanku lepe mlade neveste in o nerešeni skrivnosti te uganke.

Bil pa je nekdo, mlad dijak, ki mu ta skrivnost ni dala miru. Zmeraj ga je nekaj gnašlo k starim razvalinam. Iskal je poti in sredstev, da reši to uganiko. In ker je bil mlad in bistregi duha, se je lotil raziskovanja gradu z vso vremem in po naprej določenem načrtu. V starih letopisih je stikal za načrti gradu, da bi zasledil njegovo skrivnost. Njegov namen je bil odkriti tisto usodno mesto, kjer je bilo nesrečno dekle izginilo. Tedne in tedne je blodil po razvalinah in iskal v njih skritih vrat in loputnic. Zaman.

Toda potem — neko jutro — naslanjal se je ob stebri pri zidu — se je zgodilo, da se je stebri iznenada zasukal. Pokazala so se skrivna vrata in dijak se

za lepoto, da je tako umrla, kakor je želela, da jo dobe — kakor lep, zamrl sen. Njene roke so še krčevito stiskale robec, s katerim si je bila v cerkvi otrla solze nesrečne neveste in ki so ga potem napojile grenačne solze nesreče.

Bi je že dolgo suh, ta robec, kakor vroča, mladostna kri v njenih žilah. Sreča je vzklopela mladeniču v boli in nesreči in ljubezni, kakor bi bil on sam ženin te mrtve dekllice. Kakor da mora odslej ostati pri njej, ujet od njenega tihega čara. V bolestnih in čudnih mislih je stal tam in bral v muki vrežane črke mrtve neveste, bral jih je zmerom znova, kakor bi bile vse te ljubezenske besede namenjene njemu, in iz oči so se mu vlike solze.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Willoughby, Ohio. — Družina Frank Mergec je bila obvezčena, da je 24. februarja padel na Luzon njen sin Pfc. Fr. Mergec ml., star 28 let. K vojakom je bil poklican 1940, junija 1941 pa poslan preko morja. Poleg staršev zaušča sestro.

Wheeling, W. Va. — Na tukajšnjem radiostajem WKWK je vsako nedeljo ob 9:15 zjutraj oddajan jugoslovanski program v kontiu pomožni akciji za stare kraj. Program traja 15 minut.

Oglesby, Ill. — V bolnišnici v Chicagu je umrla Mary Legan, roj. Grgovic, stara 61 let in doma iz Bele cerkve na Dolenjskem. Zaušča moža, sina, pet hčer, dva vnuka, dve sestri in brata, v starem kraju pa sestro.

Detroit. — Iz nemškega ujetništva se je vrnil v Detroit Edward Padar. Iz ujetništva ga je osvobodila ruska armada. Pravil je, kako so stradali v ujetništvu in da so za božič dobili le kislo juho in dva majhna koščka julija.

Delmont, Pa. — Družina John Fatur je bila uradno obvezčena, da je v Nemčiji pogrešan njen sin S/Sgt. John Fatur, star 21 let. On je služil pri letalcih in je napravil 22 misij nad Nemčijo. K vojakom je šel prostovoljno decembra 1943, preko morja pa je bil poslan lanskoga

Ob vetru, ki ga je povzročilo mahanje njegovih rok, je vzpetal prah okoli nje. Tedaj je viden, da je ona le še kupček prahu, ki se mora sesuti ob prvem dotiku.

Na hrastovi mizi so bile vrezane črke. Pisala je — z nohti je vgrebra strahotno povest svoje nesreče in svoje trpljenje v tri hrastovi les.

Svoje nade na rešitev in svoj obup. Svoj poslednji pozdrav zaročencu, sreči, življenju, in potem se je trudna od lakote in žeje spustila na stol za mizo, takši kakor naj jo nekoč dobe, in vdano in tihu je počakala na smrt.

Tako je bil v njej razvit čut

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsobo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.

IVanhoe 4680

Soldiers Stage Rodeo on German Fighting Front

Taking time out during the march through Germany, personnel of the U. S. army stage a rodeo for the entertainment of fellow G.I.s. Busters and riders from New York City competed with range hands from Texas. Almost every part of the country was represented. Entertainment of this type, officials say, does much to build the morale of the fighting men. This is one of the reasons that the spirits of American soldiers has always been the envy of all countries.

Slovenian, Pa. — Na zapadni fronti je bil ranjen Duffy Bartol, sin Lukerije Bartol, ki je služil v tankovni diviziji tretej armade. Zdravi se v Angliji. — Na Filipinih je bil ranjen John Blatnik, ki se zdravi v Novi Gvineji. — Tamkaj je 8. aprila umrl Mike Buriš, edini sin držine Buriš, star 25 let. Vzrok smrti ni znan. V Novi Gvineji je bil ravno leto dni. — Na bolniški listi se nahaja John Pirih, ki je bil vsled bolezni na želodec že dvakrat operiran v bolnišnici Mercy v Pittsburghu.

Bingham Canon, Utah. — Iz nemškega ujetništva se je z dočasnico zglasil Raymond Kopesc, na katerem je bila mati Anna Kopesc prvotno obveščena, da je pogrešan od 16. decembra. Star je 19 let, pri vojakih od marca 1944 in preko morja od oktobra.

Livingston, Ill. — Dne 14. aprila je umrl v bolnišnici v Litchfieldu Frank Serjunc, star 63 let in rojen v Bukovem pri Cirknem na Primorskem. Bil je samski in član SNPJ. V Gillespieju, Ill., zaušča brata Paula, v Milwaukeeju pa sestro Lojzo Lančnar. Pokopan je bil v Stauntonu.

Grand Haven, Mich. — Na zapadni fronti je padel Karol Peric, član SNPJ. Tukaj zaušča starše v brata, drugega brata v Milwaukeeju, v Detroitu pa ženo in bratoma.

Yale, Kan. — Po 16-mesečni bolezni je 11. aprila umrla Mary Rupar, stara 71 let in članica SNPJ. Zaušča dve hčeri, tri sinove (enega v vojni preko morja) in vnuka.

Yale, Kan. — Po 16-mesečni bolezni je 11. aprila umrla Mary Rupar, stara 71 let in članica SNPJ. Zaušča dve hčeri, tri sinove (enega v vojni preko morja) in vnuka.

Edward F. Fitzjohn

Realtor
778 E. 185 ST.
IV. 6988
Ob večerih: YE. 3353

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3023

ZA CEMENTNA DELA
kot pločnike in driveways
poklicite
JOHN ZUPANCIC
18220 Marcella Rd. KE. 4993

Izvršujem vse stavbne dela, ki so potrebna pri hišah. Predelujem hiše in trgovine. Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St. KE. 4323
Euclid, Ohio

NOVA IZDAJA
Angleško-slovenski
besednjak
(English-Slovene
Dictionary)
Sestavl Dr. F. J. Kern
Cena \$5.00

Dobi se v uradu
ENAKOPRavnost
6231 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Dress smartly and have money for
War Bonds, too. Look through the
pattern catalogues and sew your
spring and summer wardrobe. There
are many ideas for afternoon wear
such as this one with shirred fullness
in bodice and skirt.
U. S. Treasury Department

Za delavce

Za delavce

ŽENSKE IN MOŠKI

za

ČIŠČENJE URADOV
Nobene starostne omejitve — Dobra plača
Ure, da vam najbolj ugaja
Zglasite se pri

AETNA WINDOW CLEANING CO.

1430 E. 27 St., vogal Superior Ave.

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj. Stalno delo — Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Dovoljeno nam je uposlit v vhodu

POTREBUJEMO

PRESS ASSEMBLER

EXTERNAL GRINDER

ENGINE LATHE

OPERATORJE

TURRET LATHE

OPERATORJE

RADIAL DRILL PRESS

OPERATORJE

VOZNIKA ELEKTRICNE

VOZICKA

TEŽAKE

Stalna dela sedaj in v

Visoka plača od ure in v

LEMPCO PRODUKT

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

5 ur na dan

je vse, kar je zahtevanje

časa, da delate v naši

teriji. Izkušnja ni potrebna

pravljanje zelenjave in druga

la na razpolago. Damo obvez

uniforme.

Vprašajte za Mr. Watts

THE COLONNADE

524 E. Superior Ave.

MOŠKI

DOBIVO STALNO DELO

z priliko za napredok za moškega

Dobra plača ko se učita

Plača od ure

POKLICITE MR. LUDEK

CH. 6281

Veliko moderno h

za 2 družini na Aspinwall

v Collinwoodu, se proda. 6 s

spodaj, 5 sob zgoraj; dve ena

ži, blizu šole in cerkve sv. Štefana.

fa. Poklicite IV. 1640.

LESENA HIŠA ZA STARI

DRUŽINE

E. 117 St., v okolici Euclid

V dobrem stanju. Tri stanovanja

na spodaj, 2 na zgornji. To posebno